

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. J., Č.** proti žalovanému: **JUDr. D. K., likvidátor** spoločnosti I. K., a. s., v likvidácii, IČO: X., Č., **o poskytnutie informácií**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č. k. 7Cbs 5/2005-112 z 25. februára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Bratislava č. k. 7Cbs 5/2005-112 z 25. februára 2010 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcovi prehľad o nehnuteľnostiach a pohľadávkach spoločnosti I. K. ku dňu vstupu do likvidácie, t. j. ku dňu 09. 01. 1996. Ďalej uložil žalovanému povinnosť špecifikovať číselné údaje, ktoré sa nachádzajú v súvahe k 09. 01. 1996, konkrétne pozemky v hodnote 4 mil. Sk, budovy a iné stavby v hodnote 20 926 mil. Sk, nedokončené hmotné investície v hodnote 68 233 mil. Sk, poskytnuté preddavky na hmotný I. majetok v hodnote 55 279 mil. Sk, krátkodobé pohľadávky z obchodného styku v hodnote 130 311 mil. Sk, a to tak, že medzi informáciami o súbore nehnuteľností a pohľadávok bude presná identifikácia majetku s účtovnou cenou k 09. 01. 1996, u pohľadávok aj dlžnú osobu a spôsob ručenia, a to v písomnej forme, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný je ďalej povinný zaplatiť 99,58 Eur na náhradu trov konania žalobcovi, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca podaním zo dňa 18. 03. 2009 preukázal, že je akcionárom I. F. K., a. s. v likvidácii, podľa výpisu z C. D. C. P. SR, a. s., B. zo dňa 19. 02. 2009.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo spresnenej špecifikácie žaloby zo dňa 13. 10. 2009, predstavujúcej poskytnutie informácií súvisiacich so vstupom obchodnej spoločnosti do likvidácie. Nárok žalobcu v znení jeho spresnenia súd posúdil, že nie je nad rámec s ustanovením § 74 Obch. zákonníka a je v súlade s ustanovením § 183a Obch. zákonníka. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd uznal právny nárok žalobcu za oprávnený a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., nakoľko žalobca mal vo veci plný úspech, priznal mu plnú náhradu trov konania, celkom vo výške 99,58 Eur, ktoré spočívajú v zaplatenom súdnom poplatku.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, v zákonom stanovenej odvolacej lehote podľa § 204 ods. 1 O. s. p. Namieta, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nezákonné, nepreskúmateľné, nevyplýva z vykonaného dokazovania ani z ustanovení žiadneho zákona a výrok o uloženej povinnosti je nevykonateľný. Poukazuje na zásadné procesné pochybenie súdu tým, že napadnutý rozsudok vyhlásil na pojednávaní dňa 25. 02. 2010 bez jeho účasti, napriek tomu, že sa riadne ospravedlnil z dôvodu likvidátorovej práceneschopnosti, pričom predložil lekársku správu a žiadal o odročenie pojednávania.

Nesúhlasí s konštatovaním súdu, že na jeho faxové podanie zo dňa 23. 02. 2010 neprihliadol z dôvodu, že ho nedoložil do spisu originál tohto podania. Predmetné podanie ešte v ten istý deň odoslal aj doporučené poštou, k čomu predložil podací lístok zo dňa 23. 02. 2010.

Uvedenými procesnými pochybeniami došlo k vade konania, ktorou mu bola ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Domnieva sa, že súd sa právnym názorom odvolacieho súdu dostatočne neriadil, keďže z výroku ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, aké doklady, resp. listiny majú byť žalobcovi predložené. Z ust. § 74 Obch. zákonníka nevyplýva povinnosť likvidátora vypracovávať špecifikáciu číselných údajov v súvahe, má povinnosť vypracovať likvidačnú účtovnú súvahu a na požiadanie akcionára ju zaslať, a ako vyplýva z vykonaného

dokazovania, žalobcovi likvidačná účtovná súvaha zaslaná aj bola. Ak by žalobca mal podľa súdu zákonný nárok na ďalšie doklady v súvislosti so vstupom spoločnosti do likvidácie je potrebné, aby súd tieto doklady, ktoré majú byť žalobcovi zaslané, riadne označil, inak je rozhodnutie súdu nevykonateľné. Má však za to, že uložená povinnosť napadnutým rozhodnutím je nad rámec zákona a likvidátor nemá zákonné oprávnenie ju poskytnúť. Ak by likvidátor poskytoval na požiadanie doklady, nad rámec zákona, valné zhromaždenie ako najvyšší orgán spoločnosti je oprávnené voči nezákonnému postupu likvidátora vyvodiť zodpovednosť a uplatniť prípadnú náhradu škody.

Nikdy nespochybňoval právo žalobcu podľa ust. § 183a Obch. zák. o nahliadnutí do listín v sídle spoločnosti, ktoré sa ukladajú do zbierky listín. Ako však s danou vecou súvisí právo žalobcu nahliadnuť v sídle do listín, resp. právo požiadať o ich zaslanie, z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, preto je takéto rozhodnutie nepreskúmateľné.

Zastáva názor, že žalobcovi poskytol všetky zákonom stanovené doklady ku dňu vstupu spoločnosti do likvidácie. Na valných zhromaždeniach, na ktorých sa žalobca pravidelne zúčastňuje mu boli poskytnuté vždy všetky potrebné informácie a vysvetlenia.

Z týchto dôvodov požiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy prvostupňového, ako aj odvolacieho konania žalovanému.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý tvrdeniu žalovaného, že svoju neúčast' na pojednávaniach riadne ospravedlňoval, z dôvodu práceneschopnosti, o čom aj predložil lekársku správu, dodal, že lekárska správa, ktorú predložil žalovaný, nie je dokladom, ktorý preukazuje práceneschopnosť. Lekárska správa – nález, je dokladom o tom, že nejaká osoba navštívila lekára a bola ním vyšetrená, a teda nie je dokladom o tom, že lekár uznal vyšetrovanú osobu za práceneschopnú.

Žalobca na základe rozhodnutia odvolacieho súdu spresnil, resp. konkretizoval informácie, ktoré požaduje od žalovaného, a to aj napriek tomu, že stále považuje pôvodnú požiadavku portfólia, t. j. zoznam majetku, prehľad imania spoločnosti za dostatočne zrozumiteľnú. Preto žalobca požiadal odvolací súd, aby urýchlil konanie tohto sporu

a potvrdil napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 02. 2010 č. k. 7Cbs 5/2005-112.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre zrušenie napadnutého rozsudku v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Žalovaný v odvolaní poukazuje na existenciu odvolacích dôvodov, uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. a/ , d/, f/, v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, navrhovať vykonanie dôkazov a pod.

Každý účastník má právo, aby vec bola prerokovaná na súde v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd).

Zásada ústnosti, ako zásada prejednávacia v záujme dosiahnutia účelu sporového občianskeho súdneho konania je upravená v ust. § 101 O. s. p., ktoré umožňuje súdu pokračovať v konaní, ak sú účastníci nečinní, pričom z vážneho dôvodu o odročenie pojednávania nepožiadali.

Základným predpokladom takéhoto postupu súdu je však skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie bolo účastníkom, resp. ich právnym zástupcom riadne doručené tak, ako to predpokladá ust. § 115 O. s. p. a účastník sa neospravedlnil z pojednávania z vážnych dôvodov.

V danom prípade súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 25. 02. 2010 bez účasti žalovaného napriek tomu, že v zápisnici o pojednávaní zo dňa

25. 02. 2010 skonštatoval, že žalovaný sa nedostavil z dôvodu práceneschopnosti, avšak v napadnutom rozsudku nie je žiadna zmienka, prečo súd dôvod choroby neakceptoval a neodročil pojednávanie, ale meritórne vo veci rozhodol.

Ako však vyplýva z priloženej lekárskej správy z 22. februára 2010, ošetrojúci lekár pacientovi – žalovanému vzhľadom na jeho pretrvávajúce zdravotné problémy doporučil klúd na lôžku.

Podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka treba posudzovať vždy s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania v právnej veci pred súdom je nenahraditeľným právom účastníka konania, a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon bližšie nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni súdu prejednať vec v neprítomnosti účastníka. Posúdenie dôvodnosti je výlučne vecou úvahy súdu. Za takýto dôležitý dôvod treba považovať aj akútne ochorenie, vyžadujúce lekárske ošetrovanie, alebo pretrvávajúce ochorenie, pre ktoré sa nemôže účastník zúčastniť na pojednávaní. V danej veci práve o tento prípad ide. Z obsahu lekárskej správy vystavenej dňa 22. 02. 2010 nepochybne vyplýva, že žalovaného zdravotný stav v deň pojednávania mu neumožňoval pohyb vzhľadom na nariadený klúdový režim. Neúčast' žalovaného na pojednávaní bola ospravedlnená telefaxovým podaním urobeným 23. 02. 2010 o 12.28 hod. Toto podanie bolo konajúcemu súdu doručené pred začatím pojednávania, čo nepochybne vyplýva z obsahu zápisnice o pojednávaní z 25. 02. 2010 o 8.30 hod. (č. l. 106) a bolo doplnené originálom v súlade s ust. § 42 ods. 1 O. s. p. (č. l. 103, 105, 114). Za tejto situácie neboli splnené podmienky na prejednanie veci v neprítomnosti žalovaného, keďže mu bol výslovne doporučený ošetrovateľom klúd na lôžku, s kontrolným vyšetrením až o tri týždne, pričom na osobnej prítomnosti ako účastník konania trval.

Prejednaním veci v neprítomnosti žalovaného došlo za daných okolností k odňatiu možnosti konať pred súdom a zároveň aj k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces v intenciách čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnuté uznesenie zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Podľa ust. § 226 O. s. p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 29. apríla 2011

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová